

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (Μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Ως προς το επικοινωνιακό πλαίσιο (άρθρο) λαμβάνουμε υπόψη:

Δομή: τίτλος, στον οποίο, προκειμένου να ευαισθητοποιηθεί ο δέκτης, όπως προβλέπει η εκφώνηση, μπορούν να αξιοποιηθούν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες εκφραστικές επιλογές: ποιητική λειτουργία γλώσσας, σημεία στίξης, ρήμα, ρητορική ερώτηση.

Ύφος λόγου: παρουσίαση του γεγονότος → ουδέτερο, πληροφοριακό, σοβαρό - σχολιασμός γεγονότος, ευαισθητοποίηση και προβληματισμός → αποδοκμαστικό/ καταγγελτικό, συμβουλευτικό/ προτρεπτικό, άμεσο.

Γλώσσα: αναφορική και ποιητική λειτουργία, απλό, καθημερινό λεξιλόγιο, α΄ ρηματικό πρόσωπο στις τοποθετήσεις, β΄ ρηματικό πρόσωπο στις οδηγίες/ προτροπές, γ΄ ρηματικό πρόσωπο όπου απαιτείται (π.χ. παρουσίαση της είδησης).

Ενδεικτικοί άξονες ανάλυσης:

- Σαφής και ολοκληρωμένη παρουσίαση της είδησης για τη μαζική σφαγή των θηλαστικών.
- Διευκρίνιση του σκοπού του άρθρου: καταγγελία αυτής της πρακτικής ή άλλων ανάλογων, που ενδεχομένως γνωρίζει και παραθέτει ο πομπός.
- Προσωπική ανταπόκριση: συναισθήματα, προβληματισμοί, σκέψεις με αφορμή μια πρακτική του 9ου αι. που υιοθετείται ακόμη στον πολιτισμένο Δυτικό κόσμο του 21ου αι.
- Προτροπή των συμμαθητών/ αναγνωστών του άρθρου για γνωστοποίηση της εξόντωσης των θηλαστικών μέσω της κοινωνικής δικτύωσης, για συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις προστασίας των ζώων από την ανθρώπινη αυθαιρεσία κ.ο.κ.

B3. (Μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες απάντησης:

Η ηρωίδα αναλαμβάνει έναν αγωνιώδη αγώνα σωτηρίας της φώκιας στο όνειρό της, γιατί:

- έχει επηρεαστεί από μια ταινία που είχε δει δύο φορές και την είχε συνταράξει, στην οποία παρουσιαζόταν με ανάλογο αγωνιώδη τρόπο ο τραγικός θάνατος μιας θαλάσσιας χελώνας, εξαιτίας της καταστροφικής ανθρώπινης δράσης
- έχει συγκλονιστεί από την περιπέτεια του ζώου, το οποίο αντιμετωπίζει ως ένα αθώο πλάσμα, ως σύμβολο της άγριας φύσης, που υφίσταται αδίκως τις ολέθριες συνέπειες της οικολογικής ανισορροπίας
- αισθάνεται υπεύθυνη, ως μέλος της ανθρωπότητας, για την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, τον θάνατο και την εξαφάνιση των άγριων ζώων
- νιώθει ότι η ίδια αποτελεί για τη φώκια τη μοναδική ελπίδα σωτηρίας, τον μόνο άνθρωπο που την καταλαβαίνει, συμπάσχει με αυτήν και μπορεί να τη σώσει

Η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα είναι υποκειμενική, εξαρτάται από τις προσωπικές ευαισθησίες και τη συναισθηματική ανταπόκριση του/της μαθητή/-τριας στο κείμενο. Απαραίτητη κρίνεται, ωστόσο, η καταγραφή της αίσθησης που του/της δημιουργείται και των δικών του/της ενεργειών.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες διόρθωσης:

Η απάντηση πρέπει να έχει τη μορφή αναδιήγησης σε πρωτοπρόσωπη αφήγηση.

Ο/Η μαθητής/-τρια επιλέγει ελεύθερα αν θα πραγματευτεί την αναδιήγηση περισσότερο ή λιγότερο πιστά προς το κείμενο αναφοράς, περικόπτει ή συμπυκνώνει ελεύθερα κάποια σημεία του, αρκεί να περιλαμβάνει στην απάντησή του/της τα κύρια σημεία της εξέλιξης του ονείρου.

Ενδεικτική απάντηση:

«Η φώκια ήταν ακίνητη στην αγκαλιά μου, με το κεφάλι γερμένο στον ώμο μου. Μου γλιστρούσε καθώς περπατούσα, γιατί ψυχωραγόυσε. Άκουγα την ακανόνιστη ανάσα της. Έπρεπε να ξαναβρέξω το αφυδατωμένο δέρμα της. Χρειαζόταν αλατόνερο, αλλά τα νερά ήταν κρυσταλλιασμένα. Απίθωσα το ζώο στο χιόνι και ψηλάφισα ολόγυρα, ψάχνοντας κάτι να τη βοηθήσω. Βρήκα ένα κοτρόνι που είχε κόκκους αλατιού. Σε μια ρωγμή είδα πάγο, έσπασα την επιφάνεια, βρήκα λίγο νεράκι. Διέλυσα τους κρυστάλλους, έφτιαξα αλατόνερο. Μετέφερα τη μισοπεθαμένη φώκια κοντά στη λιμνούλα που είχε αρχίσει να κρυσταλλιάζει κι έβρεξα το ζώο γρήγορα, καθώς η επιφάνεια της λιμνούλας πάγωνε. Πρόλαβα να καταβρέξω την καημένη τη φώκια στο στεγνό δέρμα της, το πρόσωπο, τα βλέφαρα. Η

φώκια άνοιξε τα μάτια και βόγγηξε σιγανά, σαν να με χαιρετούσε. Ήξερα ότι η φώκια είχε σωθεί. Έπρεπε να τη σηκώσω και να συνεχίσω μακριά από τον ήλιο του νότου. Τη σήκωσα παίρνοντας τον δρόμο για τον βορρά μέσα στο σκοτάδι και στο χιόνι.»